

Załącznik do Uchwały nr

Rady Powiatu Trzebnickiego

z dnia

**Program psychologiczno-terapeutyczny
dla osób stosujących
przemoc domową na lata 2024-2030**

Trzebnica, 2024 r.

Spis treści

I.	Wstęp.....	3
II.	Podstawa prawna programu.....	3
III.	Założenia i cele programu.....	4
IV.	Adresaci programu.....	5
V.	Realizatorzy i partnerzy.....	5
VI.	Zasady naboru . ..	6
VII.	Realizacja oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych.....	6
VIII.	Zakładane rezultaty.....	7
IX.	Monitoring i ewaluacja	7
X.	Źródła finansowania.....	8

I. Wstęp

Program oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych adresowany jest do osób stosujących przemoc domową i stanowi część systemu działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zmniejszenie jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym. Zadaniem programu jest uzupełnienie różnych form interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec sprawców. Delegację do jego opracowania i realizacji stanowi art 6 ust.4 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021, poz. 1249 z późn. zm.). Program ukierunkowany jest na zdobycie, utrwalenie przez sprawców przemocy zmian postaw i zachowań, a w konsekwencji na redukcję ryzyka kontynuowania stosowania przez te osoby przemocy oraz zwiększenie ich możliwości do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia.

Program psychologiczno-terapeutyczny będzie realizowany po odbyciu programu korekcyjno-edukacyjnego. W powiecie trzebnickim, dotychczas program ten nie był jeszcze realizowany. Podejmowane działania mogą przyczynić się do faktycznej zmiany zachowań osób stosujących przemoc domową, a w konsekwencji do zakończenia przemocy oraz zwiększenia poczucia odpowiedzialności sprawców za własne czyny, ich zdolności do samokontroli agresywnych zachowań.

Oddziaływania psychologiczno – terapeutyczne są zatem niezbędne w podejmowaniu do kontynuacji działań, mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej. Wskazana więc jest realizacja opisanych działań w ramach Programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową, dostosowanych do obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie.

II. Podstawa prawna Programu

Program pisany jest z uwzględnieniem następujących aktów prawnych:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, ze zm).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, ze zm.).
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Trzebnickiego na lata 2023-2031.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1164).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1166).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

III. Założenia i cele Programu

Niniejszy program został opracowany na podstawie wytycznych do tworzenia modelowych programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową i stanowi obok oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, integralną część systemu przeciwdziałania przemocy domowej jaki funkcjonuje na terenie powiatu trzebnickiego. Oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne prowadzą do utrwalenia zmiany postaw i zachowań osób stosujących przemoc domową, a w konsekwencji mogą przyczynić się do zakończenia przemocy domowej. Wpływają na zwiększenie zdolności osób stosujących przemoc do samokontroli agresywnych zachowań oraz utrwalenie umiejętności komunikowania się, konstruktywnego wyrażania uczuć i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy.

Celem głównym programu psychologiczno-terapeutycznego jest utrwalenie przez sprawców przemocy zmian postaw i zachowań nabytych w trakcie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

Celem szczegółowym programu jest :

1. Wzbudzanie motywacji wewnętrznej do zmiany zachowania przez analizę przyczyn postępowania i wgląd w mechanizmy własnych zachowań.
2. Zdobywanie lub poszerzenie wiedzy i umiejętności powstrzymywania się od zachowań przemocowych.
3. Nabycie umiejętności służących rozwiązaniu problemów i konfliktów bez użycia przemocy.
4. Rozwój umiejętności związanych z budowaniem relacji rodzinnych i partnerskich.
5. Nabycie i kształtowanie umiejętności prospołecznych, w tym asertywności, empatii, rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych, w tym radzenia sobie ze stresem, lękiem i złością.
6. Poszerzenie samoświadomości, zwłaszcza w kontekście własnych zasobów oraz ograniczeń i negatywnych wzorców w relacjach rodzinnych.
7. Nabycie i doskonalenie umiejętności wychowawczych i rodzinnych opartych na wychowaniu bez przemocy.

IV. Adresaci Programu

Odbiorcami Programu psychologiczno-terapeutycznego są osoby dorosłe stosujące przemoc domową zgłaszające się dobrowolnie lub kierowane przez podmioty i instytucje np. Ośrodki Pomocy Społecznej, Zespoły Interdyscyplinarne itp. Warunkiem udziału w programie jest wcześniejsze ukończenie programu korekcyjno-edukacyjnego oraz motywacja do poddawania się oddziaływaniom terapeutycznym. W przypadku osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych, wymagane jest wcześniejsze ukończenie psychoterapii uzależnień.

V. Realizatorzy i Partnerzy

Realizatorem Programu psychologiczno-terapeutycznego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzebnicy, przy czym uwzględnia się współpracę z jednostkami zajmującymi się problematyką przemocy domowej:

- Komenda Powiatowa Policji w Trzebnicy;
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Trzebnickiego,
- Szkoły, Dom Dziecka, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne podległe Starostwu,
- Szpital Powiatowy,
- Inne, organizacje pozarządowe.

VI. Zasady naboru

Nabór następuje we współpracy z instytucjami funkcjonującymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Niezbędna jest indywidualna zgoda na udział w programie osoby stosującej przemoc domową. Do programu mogą się zgłaszać bezpośrednio uczestnicy programów korekcyjno-edukacyjnych prowadzonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzebnicy.

Przyjęcie do Programu poprzedza wstępna kwalifikacja, podczas której prowadzone są działania diagnostyczne. Diagnoza udokumentowana jest pisemnie i uwzględnia rozpoznanie indywidualnej sytuacji.

Zakwalifikowanie do programu kończy się podpisaniem kontraktu, w którym uczestnik akceptuje zasady udziału w programie. Kontrakt określa reguły uczestnictwa w programie w szczególności warunki jakie należy spełnić, aby program ukończyć oraz okoliczności powodujące wykluczenie z programu i zobowiązanie uczestnika do poszanowania zasad współżycia społecznego.

Podstawową regułą uczestnictwa w programie jest dobrowolność.

Za uczestnika programu uznana może być wyłącznie osoba, która pozytywnie przejdzie działania kwalifikacyjne, podpisze kontrakt oraz rozpocznie spotkania programowe.

VII. Realizacja Programu psychologiczno-terapeutycznego

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową prowadzi się w formie spotkań indywidualnych i grupowych. Poszczególne formy spotkań mogą być stosowane przemiennie, tak aby w największym stopniu zindywidualizować i dostosować do potrzeb osób uczestniczących. Realizacja programu odbywać będzie się w systemie zamkniętym, nie przewiduje się dołączania w trakcie realizacji nowych osób.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących

przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz.U. z 2023 r. poz. 1166), program może być prowadzony przez osoby posiadające wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika lub resocjalizacja, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii bądź posiadające tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia lub pedagogika, a w przypadku resocjalizacji - pod warunkiem ukończenia studiów podyplomowych w zakresie psychologii. Prowadzący mogą być również terapeutami lub psychoterapeutami. Ponadto, osoby te powinny posiadać udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Dopuszcza się także realizowanie programu przez osoby posiadające udokumentowane prowadzenie co najmniej pięciu edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

VIII. Zakładane rezultaty

1. Zwiększenie poziomu wiedzy sprawców na temat destrukcyjnego wpływu i mechanizmów przemocy.
2. Wyeliminowanie zachowań przemocowych.
3. Wzrost umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
4. Zwiększenie kompetencji uczestników programu w zakresie konstruktywnego wyrażania uczuć.
5. Wzrost poczucia bezpieczeństwa rodziny uczestnika.

IX. Monitoring i ewaluacja

Program psychologiczno-terapeutyczny podlegać będzie monitoringowi oraz ewaluacji. System monitorowania zachowań związanych z przemocą u osób uczestniczących realizowany będzie w trakcie trwania programu jak i po jego zakończeniu. System monitorowania polega na weryfikowaniu efektów programu, uzyskaniu informacji o zachowaniu uczestników wobec członków rodziny w szczególności przez:

- 1) Obecność i aktywność uczestników programu.

- 2) Kontakt realizatorów/prowadzących z osobami wobec, których uczestnicy programu stosowali przemoc i osobami, które brały udział w programie (po uzyskaniu ich zgody).
- 3) Współpracę instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej celem zdobycia i wymiany informacji na temat uczestnika, monitorowania jego rzeczywistego funkcjonowania w środowisku w relacjach partnerskich, rodzicielskich i społecznych.

X. Źródła finansowania

Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową należy do zadań administracji rządowej realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na szczeblu powiatu. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa. Przewiduje się możliwość modyfikacji zaplanowanych działań, terminu ich realizacji oraz źródeł finansowania w celu zwiększenia efektywności założeń programu.